

พฤติกรรมทางสังคมของเด็กเล็กในชนบทตามการรับรู้ของแม่

นางสาวอุษณีย์ คงรินทร์

006701

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต
แผนกวิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

SOCIAL BEHAVIORS OF YOUNG RURAL CHILDREN AS
PERCEIVED BY THEIR MOTHERS

Miss Usanee Kongrin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

หัวขอวิทยานิพนธ์

พุทธิกรรมทางสังคมของเด็กเล็กในชนบทตามการรับรู้ของแม่

โดย

นางสาว อุษณี คงวินทร์

แผนกวิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัชรี ทรัพย์มี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....*.....*..... รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ มุณนาค

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*.....*..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลาภุล ณ อยุธยา)

.....*.....*..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัชรี ทรัพย์มี)

.....*.....*..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุಮพร ยงกิตติคุล)

.....*.....*..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พร ภรณ์พิพิ ศิริวรรณบุญศรี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมทางสังคมของเด็กเล็กในชุมชนการรับรู้
ของแม่

ชื่อนิสิต

นางสาว อุษณีย์ คงวนทร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

นุชราศตราจารย์ วัชรี ทรัพย์นิ

แผนกวิชา

จิตวิทยา

ปีการศึกษา

2520

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มุ่งหมายที่จะศึกษาการรับรู้ของแม่ต่อการแสดงพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก การรับรู้ของแม่ต่อวิธีการแสดงออกของพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก การรับรู้ของแม่เกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมทางสังคมของเด็กที่บุคคลต่าง ๆ และการรับรู้ของแม่ต่อการฝึกพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก สำหรับพฤติกรรมทางสังคมที่ทำการศึกษานี้ 12 ด้านคือ การตอบแทน การติดบุคคล การเลียนแบบ การก้าวกร้าว การทะเลวิวาท การเป็นห่วงรับของสังคม การรวมมือ การเป็นผู้มีอำนาจหนึ่งอีก การยอมตาม การมีใจคือความหวัง การแข่งขันชิงชัย และการเห็นอกเห็นใจ

กลุ่มตัวอย่างประชากรคือแม่ที่มีอายุระหว่าง 2 ปี 3 เดือน ถึง 3 ปี 5 เดือน ซึ่งเลือกมาจากทำลูกตามภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยจำนวน 200 คน โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 8 กลุ่มตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (สูงและต่ำ) เพศของลูก (ชายและหญิง) ลำดับที่ในการเกิดของลูก (คนโตและคนรอง) การดำเนินการวิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวนเทียบเป็นร้อยละ และเสนอผลการวิจัยในรูปตาราง

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ไม่ว่าจะเป็นแบบที่ฐานะเศรษฐกิจสูงหรือต่ำ มีอุบัติภัยหรืออุบัติภัยที่เป็นคนโดยอุบัติภัย ลังเกตพบร้าลูกเบยแสดงพฤติกรรมทางสังคมในด้านการทดสอบ การติดบุคคล การเลียนแบบ การก้าวกระโดด การหะเดาะวิวาก การเป็นที่ยอมรับของสังคม การร่วมมือ การยอมตาม การมีใจคิดอย่างช่วงช้าง การเห็นอกเห็นใจ มีการอยู่ฉะสูงในทุกกลุ่ม และแม้ลังเกตพบร้าลูกเบยแสดงพฤติกรรมทางสังคมในด้านการเป็นผู้อำนวยการ เช่น การแข่งขันชิงค์ มีการอยู่ฉะสูงในทุกกลุ่ม

2. เมื่อรู้ว่าเด็กนิริวัติการแสดงออกของพฤติกรรมทางสังคมในด้านการทดสอบโดยการนิ่งเฉย ใบสัมภาษณ์สั้น เดินหนี และความไม่พอใจ (คีเม่ หน้าบึ้ง) ด้านการติดบุคคลแสดงออกโดยการ กอดรักให้แม่อุ่น ร้องไห้ วิงคำปลดด้าย ซักถาม มองทางแล้วเดินต่อไป ด้านการเลียนแบบแสดงออกโดยมีการเลียนแบบทางทาง เลียนแบบคำพูด ด้านการ ก้าวกระโดด แสดงออกทางร่างกาย ทางคำพูด ทางการทำลายสิ่งของ ด้านการหะเดาะวิวากแสดงออกโดยใช้กำลังเข้าท่อสู้ กล่าววัวจากอย่างรุนแรง ร้องไห้ เงียบเฉย ด้านการ เป็นที่ยอมรับของสังคมแสดงออกโดยการ เข้าไปร่วมเด่นกับเพื่อน อย่างดี ยืนรอให้เพื่อนเรียกเข้ากดูแลนดวย เข้าเด่นร่วมกับเพื่อน ได้ช่วยกันบังค้อมรังแก ด้านการร่วมมือแสดงออกโดยเข้าไปปีส่วนร่วมทำด้าย เป้าม่องดู ซักถาม ทำท่านที่สั่ง ด้านการ เป็นผู้อำนวยการ เช่นแสดงออกโดยมีการออกคำสั่ง เป็นผู้นำทางความคิด ด้านการยอมตามแสดงออกโดยคล้อยตามความคิดเห็นของกลุ่ม กระทำการทดสอบตามกลุ่ม โดยดี ด้านการมีใจคิดอย่างช่วงช้างแสดงออกโดยยกของให้ผู้อ่อนหัดหมด แบ่งปันของให้ผู้อ่อนบาง แบ่งเป็นบางครั้งขึ้นกับดารณ์ด้านการแข่งขันชิงค์แสดงอาการโดยการคุยໄว้ โ้อวัวด พยายามทำส่วนของตัวให้ก้าว่ายืน ด้านการ เห็นอกเห็นใจแสดงออกโดยการร้องไห้หกมาน ปลอบโยน เข้าไปด้วยเหลือ ซักถาม นิ่งเฉย

3. ไม่ว่าจะเป็นแบบที่ฐานะเศรษฐกิจสูงหรือต่ำ มีอุบัติภัยหรืออุบัติภัยที่เป็นคนโดย อุบัติภัย จะลังเกตพบร้าลูกแสดงพฤติกรรมทางสังคมในด้านการติดบุคคล

การเลียนแบบ การเห็นอกเห็นใจ ท่องเมืองการอยดะสูงในทุกกลุ่ม และแสดงพฤติกรรมทางสังคมในด้านการก้าวกราบ การะเละวิวาท การยอมตาม การแข่งขันชิงชัย ท่อเพื่อนมีการอยดะสูงในทุกกลุ่ม

4. ไม่ว่าจะเป็นแบบสุนนะทางเศรษฐกิจสูงหรือต่ำ มีลักษณะหรือลักษณะที่เป็นลูกคนโต หรือคนร่อง เคยฝึกพฤติกรรมทางสังคมของลูกในด้านการ เป็นที่ยอมรับของสังคม การร่วมมือ การมีใจดีอกร่างขาวang มีการอยดะสูงในทุกกลุ่ม และไม่เคยฝึกพฤติกรรมทางสังคมของลูกในด้านการ เป็นผู้มีอำนาจ เหนือมีการอยดะสูงในทุกกลุ่ม

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the mothers' perception of her children's expression of social behaviors, mothers' perception of her children's expressing manner of social behaviors, mothers' perception of her children's expression of social behaviors to various persons and mothers' perception of her children's training social behaviors. Social behaviors were investigated in twelve aspects : negativism, attachment, imitation, aggression, quarrelling, social acceptance, cooperation, ascendancy, conformity, generosity, rivalry and sympathy.

The subjects were two hundred mothers, who had children aged 2/3 to 3/5 years old from sub-districts in various parts of Thailand. The subjects were equally classified with respect of economic status, sex, and birth order. Questionnaires and interviews were used as the instruments for collecting the data. Analyzing data into percentage, and summarily presented in tables.

The results of this study were :

1. All mothers in both high or low economic-status; who had sons or daughters, first born or later born, perceived that their children used to express social behaviors, in high percentage, as the following : negativism, attachment, imitation, aggression, quarrelling, social acceptance, cooperation, conformity, generosity, and sympathy.
2. mothers perceived that children's expression was as following (2.1) negativism by keeping quiet, rejecting instruction, walking away, showing tempered tantrum (2.2) attachment by clinging to mothers, crying, following, questioning, looking for a while and continue playing (2.3) imitation by action and speech (2.4) aggression by physique, words, destruction (2.5) quarrelling by fighting, scolding, crying, keeping quiet (2.6) social acceptance by joining their friends, waiting for their peers to persuade, temporary playing (2.7) cooperation by participating, watching and questioning, following instructions (2.8) ascendance by ordering, suggesting (2.9) conformity by conforming to group opinion, following group's behaviors (2.10) generosity by donating, sharing, sometimes sharing (2.11) rivalry by boasting, doing his own things better (2.12) sympathy by crying for others, comforting, helping, questioning, keeping quiet.
3. All mothers in both high or low economic-status; who had sons or daughters, first born or later born, perceived that children showed attachment, imitation and sympathy to them in high percentage; and aggression, quarrelling, conformity, rivalry to

their friends in high percentage.

4. All mothers in both high or low economic-status; who had sons or daughters, first born or latter born, train social behaviors, in high percentage, as the followings : social acceptance, cooperation, generosity but never train ascendancy.

กิจกรรมประจำ

ในการทำวิทยานิพัทธ์นี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร. ประสาร มาลาภูต ณ อุบลฯ ที่กรุณาช่วยแนะนำแนวทางในการทำวิทยานิพัทธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ วชรี ทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัยที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ข้อบกพร่องทาง ๆ ทำให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว ณ ที่นี้ด้วย และผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างมากที่ ประยูร คำสุข ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ พร้อมทั้งอ่านนวนิยายความสัมภាភตลอดเวลาในการไปเก็บข้อมูล โดยเนินทางอย่างยังคงผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ที่ช่วยเป็นกำลังใจจนเป็นผลให้การวิจัยครองนี้สำเร็จลงด้วยดี

อุษณีย์ คงรินทร์

ការបំផុត

๗๖

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
กิจกรรมประการ	๓
รายการตารางประกอบ	๔
ผู้ บหท	
๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๙
ขอบเขตของการวิจัย	๙
ข้อพอกฟงเบื้องต้น	๑๐
ความจำกัดของการวิจัย	๑๐
กล่าวจำกัดความที่ໄใช้ในการวิจัย	๑๐
เอกสารและภาระวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๕
๒. วิธีที่ดำเนินการวิจัย	๕๑
กลุ่มตัวอย่าง	๕๑
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๕๒
การทำนิพนธ์	๕๓
การรวมรวมข้อมูล	๕๓
เกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มตัวอย่างประชากร	๕๓
๓. ผลของการวิจัย	๕๖
๔. การอภิปรายผลการวิจัย	๙๓

5. สรุปผลการวิจัยและขอเชิญอ่าน	119
บรรณานุกรม	125
ภาคผนวก	130
ประวัติ	140

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. แสดงการแบ่งกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ
ของครอบครัว เพศ และลำดับที่ในการเกิดของบุตร. 54
2. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ต่อพฤติกรรม
ทางสังคมของเด็กเล็กในค้านการต่อทาน โดยจำแนกตามฐานะ
ทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด. 56
3. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ต่อพฤติกรรม
ทางสังคมของเด็กเล็กในค้านการติดบุหรี่ โดยจำแนกตามฐานะ
ทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด. 57
4. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ต่อพฤติกรรม
ทางสังคมของเด็กเล็กในค้านการเลียนแบบ โดยจำแนกตามฐานะ
ทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด. 58
5. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ต่อพฤติกรรม
ทางสังคมของเด็กเล็กในค้านการกัววรา โดยจำแนกตามฐานะ
ทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด. 59
6. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ต่อพฤติกรรม
ทางสังคมของเด็กเล็กในค้านการทะเลวิวาท โดยจำแนกตาม
ฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด. 60
7. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ต่อพฤติกรรม
ทางสังคมของเด็กเล็กในค้านการเป็นที่ยอมรับของสังคม โดย
จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด. . . 61

ตารางที่

หน้า

8. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ตอพฤติกรรมทางสังคมของเด็กเล็กในด้านการร่วมมือ โดยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด 62
9. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ตอพฤติกรรมทางสังคมของเด็กเล็กในด้านการเป็นผู้มีอำนาจเหนือ โดยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด 63
10. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ตอพฤติกรรมทางสังคมของเด็กเล็กในด้านการยอมทาน โดยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด 64
11. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ตอพฤติกรรมทางสังคมของเด็กเล็กในด้านการมีใจคอกวนช่วง โดยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด 65
12. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ตอพฤติกรรมทางสังคมของเด็กเล็กในด้านการแข่งขันชิงชัย โดยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด 66
13. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ตอพฤติกรรมทางสังคมของเด็กเล็กในด้านการเห็นออกเห็นใจ โดยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด 67
14. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ตอวิธีการแสดงออกของพฤติกรรมทางสังคมในด้านการตอบแทน โดยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด 68

๗๖

ໜ້າ

ตารางที่

หน้า

22. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ต่อวิธีการ
แสดงออกของพฤติกรรมทางสังคมในก้านการยอมตาม โดยจำแนก
ความฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด. 78
23. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ต่อวิธีการ
แสดงออกของพฤติกรรมทางสังคมในก้านการมีใจอกร่วมช่วง
โดยจำแนกความฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด. 79
24. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ต่อวิธีการ
แสดงออกของพฤติกรรมทางสังคมในก้านการแข่งขันธุรกิจ โดย
จำแนกความฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด . . 80
25. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ต่อวิธีการ
แสดงออกของพฤติกรรมทางสังคมในก้านการเห็นอกเห็นใจ
โดยจำแนกความฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด. 81
26. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ของการแสดง
พฤติกรรมทางสังคมในก้านการกินบุคคลต่อบุคคลต่าง ๆ โดย
จำแนกความฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด . . 82
27. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ของการแสดง
พฤติกรรมทางสังคมในก้านการเลียนแบบกับบุคคลต่าง ๆ โดย
จำแนกความฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด . . 83
28. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ของการแสดง
พฤติกรรมทางสังคมในก้านการก้าว舞ท่อบุคคลต่าง ๆ โดย
จำแนกความฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด . . 84

29. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ท้อการแสดง พฤติกรรมทางสังคมในด้านการระหว่างวิชาชีพต่อบุคคลต่าง ๆ โดยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด 85

30. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ท้อการแสดง พฤติกรรมทางสังคมในด้านการยอมความต่อบุคคลต่าง ๆ โดยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด 86

31. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ท้อการแสดง พฤติกรรมทางสังคมในด้านการแข่งขันธุรกิจต่อบุคคลต่าง ๆ โดยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด . . . 87

32. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ท้อการแสดง พฤติกรรมทางสังคมในด้านการเห็นออกเห็นใจต่อบุคคลต่าง ๆ โดยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด 88

33. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ท้อการฝึก พฤติกรรมทางสังคมในด้านการเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด 89

34. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ท้อการฝึก พฤติกรรมทางสังคมในด้านการร่วมมือ โดยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด 90

35. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ท้อการฝึก พฤติกรรมทางสังคมในด้านการเป็นผู้มีอำนาจเหนือ โดยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด 91

36. แสดงการอยละของความถี่เกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ท้อการฝึก พฤติกรรมทางสังคมในด้านการมีใจคอกร่างชรา โดยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ เพศ และลำดับที่ในการเกิด 92